

RedList RödLista

ICOM

AKUT

RÖD LISTA ÖVER KULTURFÖREMÅL FRÅN IRAK SOM ÄR I FARA

2015 Uppdatering

ICOM international
council
of museums

AKUT RÖD LISTA ÖVER KULTURFÖREMÅL FRÅN IRAK SOM ÄR I FARA

Introduktion

Under årtionden har världen bevittnat det pågående försvinnandet av Iraks mångfacetterade kulturarv. Denna plundring och förstörelse utarmar vår kunskap och förståelse av Iraks, och regionens, historia samt dess många och varierande bidrag till världen både på vetenskaplig och kulturell nivå.

Efter framgångsrika beslagtaganden, möjliggjorda tack vare *Akut Röd lista över kulturföremål från Irak som är i fara* från 2003, International Council of Museums (ICOM) första Akuta röda lista, och med tanke på det kvarstående hotet mot republiken Iraks kulturarv, drog ICOM slutsatsen att en uppdaterad version av listan var nödvändig. Detta genomfördes effektivt med det generösa stödet från USA:s utrikesdepartement.

Akut Röd lista över kulturföremål från Irak som är i fara presenterar landets kulturarv som för närvarande hotas av förstörelse, stöld, plundring, smuggling och olaglig handel.

Syfte

Kampen mot olaglig handel med kulturföremål kräver att rättsliga instrument förstärks och användningen av praktiska verktyg för informationsspridning ökar, att medborgarnas medvetenhet höjs och olaglig export stoppas.

Akut Röd lista över kulturföremål från Irak som är i fara illustrerar kategorier eller typer av kulturföremål som löper störst risk att handlas med på olaglig väg. Listan syftar till att hjälpa verksamma inom konst- och kulturarvssektorn, samt inom brottsbekämpande organ, att identifiera irakiska objekt som är i fara och som skyddas av gällande lagstiftning. Museer, auktionshus, konst-handlare och samlare uppmanas att inte förvärva sådana föremål utan att noggrant och grundligt ha undersökt deras ursprung och all relevant juridisk dokumentation.

På grund av den stora mångfalden av föremål, stilar och tidsperioder är *Akut Röd lista över kulturföremål från Irak som är i fara* långt ifrån fullständig. Samtliga kulturföremål som skulle kunna komma ifrån Irak bör undergå en detaljerad granskning och försiktighetsåtgärder.

Iraks kulturarv skyddas av följande nationella lagstiftning och internationella instrument och avtal:

NATIONELL LAGSTIFTNING

Lag nr 55 från 2002 inom *Antikviteter och kulturarv* (18 november 2002).

Republiken Iraks konstitution, artikel 113 (15 oktober 2005).

INTERNATIONELLA INSTRUMENT

Haagkonventionen från 14 maj 1954, *Konventionen om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt* (ratificerad 21 december 1967) och det första protokollet (ratificerad 21 december 1967).

UNESCO:s konvention från 14 november 1970, *Konventionen om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturegendom* (antogs 12 februari 1973).

UNESCO:s konvention från 16 november 1972, *Konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv* (antogs 5 mars 1974).

Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 661, artikel 3a avseende importen av varor och produkter med ursprung i Irak (6 augusti 1990).

Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1483 (2003) rörande *Situationen mellan Irak och Kuwait* (22 maj 2003).

Europeiska unionens rådsförordning (EC) nr 1210/2003 om *vissa specifika restriktioner för ekonomiska och finansiella förbindelser med Irak och upphävande av förordning (EC) nr 2465/96, artikel 3* (7 juli 2003).

Förenta nationernas stadga (Sanktioner – Irak), Förordningar 2008, Utvalt lagstiftningsinstrument 2008 nr 45 i dess ändrade lydelse, artikel 9 rörande *Återförandet av olagligt bortförd kulturell egendom från Irak* och artikel 10 rörande *Hantering av olagligt bortförd kulturell egendom* (18 maj 2011).

Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 2199 (2015) om *Hot mot internationell fred och säkerhet orsakad av terroristhandlingar* (12 februari 2015).

ÖVRIGA LAGAR OCH REGLER

Arabförbundet:

Riyadh Överenskommelse för rättsligt samarbete (6 april 1983).

Ryska federationen:

Dekret nr 968 om *åtgärderna för att genomföra FN:s säkerhetsråds resolution 1483 av 22 maj 2003* (18 augusti 2003).

Schweiziska konfederationen:

Dekret från 7 augusti 1990 om *ekonomiska åtgärder avseende Republiken Irak*, artiklarna 1a, 2a och 4c, ändrar genom RO 2003 1887 den 28 maj 2003 (25 juni 2003).

Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland:

Lagstadgat instrument 2003 nr 1519, Den irakiska (Förenta nationernas sanktioner) ordern 2003, artikel 8 (14 juni 2003).

Amerikas förenta stater:

Säkerhetstjänstens *Importrestriktioner på arkeologiskt och etnologiskt material från Irak*, Kommittén för federala register (CFR) Titel 19 rörande tullskyldigheter 12.104 – *Definitioner* (27 februari 1986).

Finansdepartementets avdelning för kontroll av utländska tillgångar, Kommittén för det federala registret (CFR)

Titel 31 rörande pengar och finanser: Finansdepartementet 575.204 - *Förbjuden import av gods eller tjänster från Irak* (2 augusti 1990).

575.206 - *Förbjuden handel med egendomar* (9 augusti 1990).
575.533 - *Vissa nya transaktioner* (23 maj 2003).

576.208 - *Förbjudna transaktioner relaterade till vissa irakiska kulturarv* (13 september 2010).

576.411 - *Förbjudna transaktioner som involverar vissa irakiska kulturarv* (13 september 2010).

Lagen om Akut skydd för irakiska kulturföremål, H.R. 1047 lagen om diverse handels- och tekniska korrigeringar från 2004, Offentlig rätt 108-429, titel III – irakiska kulturföremål, sec. 3001-3003 (12 mars 2004).

Om du misstänker att ett kulturföremål som härrör från Irak kan vara stulet, plundrat eller har exporterats på olaglig väg, vänligen kontakta:

State Board of Antiquities and Heritage (SBAH)

Relations department

Irak

Tel.: +964 7 731 075 875 (mobiltelefon)

E-post: relations_sbah@yahoo.com

International Council of Museums (ICOM)

22, rue de Palestro - 75002 Paris - Frankrike

Tel.: +33 1 47 34 05 00

Fax: +33 1 43 06 78 62

E-post: illicit-traffic@icom.museum

VIKTIGT: En Röd lista är INTE en lista över föremål som har stulits. De kulturföremål som är avbildade tillhör alla registrerade samlingar på erkända institutioner. De tjänar till att illustrera kategorier av kulturföremål som skyddas av lagstiftning och som är mest utsatta för olaglig handel. ICOM vill tacka alla institutioner och människor som så generöst har delat med sig av de fotografier som presenteras i den irakiska Röda listan från 2015.

Föremålen som presenteras i *Akut Röd lista över kulturföremål från Irak som är i fara* härrör från följande tidsperioder:

Gamla Mesopotamien (Hassuna, Samarra, Halaf, Ubaid, Uruk, tidig dynastisk tid samt akkadiska, babyloniska och assyriska rikederna) > 10 000–ca 539 f.v.t.

Mesopotamien eller klassiska antiken (akemenidiska, seleukidiska, parthiska, romerska och sassanidiska rikena) > 539 f.v.t.–632 e.v.t.

Islamiska eran (Rashiduniska, umayyadiska och abbasidiska kalifatet) > 632–1258 e.v.t.

Mongoliska perioden > 1258–1534 e.v.t.

Osmanska Irak och Mamluksultanatet > 1534–1831 e.v.t.

Skrift

3000-talet f.v.t.–1258 e.v.t.

Ler- eller stentavlor: Runda, fyrkantiga eller rektangulära, aningen kuddformade. Fragment av förseglad lerkvart. Med kilskriftstext (kilformad). Kan ha inskriptioner och/eller sigillavtryck på bägge sidor och/eller runt kanten. Storlek: 2–20 x 5–30 cm. [1–2–3]

Manuskript, böcker och dokument: Kodexar, koraner och vetenskapliga texter. Papper eller pergament, med arameiska och/eller arabiska inskriptioner. Ofta med illuminationer. [4]

1. Lertavla med kilskrift, Uruk, ca 3200 f.v.t., 5,7 x 4,3 cm. © Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

2. Lertavla med sigillavtryck föreställande två getter framför en byggnad, Ashur, 1100–1000-talet f.v.t., 6,5 x 6,7 cm. © Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

3. Lercylinder med kilskrift med namnet på den assyriske kungen Assurbanipal inskrivet, Babylon, 600-talet f.v.t., Ø 17,6 cm. © Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

4. Folio av papper med bläck, guld och ogenomskinliga vattenfärger, från *Materia Medica* av Dioskorides, med en avbildning av en läkare som förbereder ett elixir. Möjligen från Bagdad, 1224 e.v.t., 33,2 x 24,8 cm. © The Metropolitan Museum of Art, New York

Stämplor och sigill

5000-talet–300 f.v.t.

Sten, terrakotta, snäckskal, ben. Ingraverade eller snidade, genomborrade i mitten eller på toppen. Med geometriska eller figurativa motiv (människor, djur, gudomligheter, byggnader) i mytologiska, religiösa och/eller vardagsscener.

Stämpelsigill och signetringar: Stämpelsigillen kan vara ovala eller formade som djur, gavlar eller pyramider. Ringarna har en slät topp med motivet i relief. Storlek: bilder 1,5–3 cm, sigill 2–4 cm. [5–6]

Cylindersigill: Kan ha inskriptioner i kilskrift. Storlek: 2–7 x Ø 1–3 cm. [7]

5. Stämpelsigill formad som en bagge av randig kalkit, Tell Agrab, Uruk-perioden (ca 4000–3100 f.v.t.).

© Med benäget tillstånd av Oriental Institute of the University of Chicago

6. Oval stämpel av karneol dekorerad med en skorpion, sassanidiska perioden (224–677 e.v.t.), 2,4 x 1,9 x 1,3 cm.

© Musée du Louvre, dist. RMN-Grand Palais, Paris / Raphaël Chipault

7. Cylindersigill av lapis lazuli, Babylon, 1300-talet f.v.t., 5 x Ø 1,6 cm.

© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

REMÅL FRÅN IRAK SOM ÄR I FARA

Arkitektoniska element

3000-talet f.v.t.–1258 e.v.t.

Fundamentsföremål > Metallfiguriner (brons, silver, guld, legeringar): män bärandes korgar eller vaser på huvudet. Nedre delen av kroppen kan vara spetsformad; djur; gudomligheter med horn och/eller kronor. Kan ha inskriptioner. Höjd: 10–20 cm. [8]

Lerkoner: Med tillplattad bas, kan ha kilskriftsinskriftioner. Genomsnittlig höjd: 15 cm. [9]

Arkitektoniska element > Förislamiska: Figurmotiv och geometriska. Friser med inläggningar av guld och/eller mosaik, färgade plattor och glaserade tegelstenar. Sumeriska mosaik-koner (sten, terrakotta) med färgade baser. Väggmålningar från klassisk antik tid med religiösa, militära eller vardagsscener; figurerna kan ha sina namn skrivna bredvid dem. [10]

Islamiska: Glaserat tegel. Målade eller snidade, stuckdekorerade eller förgyllda tegelstenar, sten- och träbjälkar samt paneler. Med blomster- eller geometriska motiv, arabesker eller stjärnor, och/eller arabisk inskrift. [11]

8. Fundamentsfigurin av brons med kilskriftsinskriftion med namnet på den sumeriske kungen Shulgi, Uruk, slutet på 2000-talet f.v.t., 24,7 cm.

© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

9. Lerkon med kilskriftsinskriftion, Uruk, 1800-talet f.v.t., höjd 5,3 cm.

© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

10. Mosaik bestående av röd-, svart- och vitmålad terrakotta-koner (även detaljbild), Uruk, slutet på 3000-talet f.v.t., 8–10 x Ø 1,5–3 cm (för en kon).

© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

11. Snidade dörrar av teak, 800-talet e.v.t., 221 x 104,8 cm.

© The Metropolitan Museum of Art, New York

Figurativa skulpturer

5000-talet f.v.t.–632 e.v.t.

Plaketter/minnestavlor och dekorinlägg: Ben, sten, elfenben, snäckskal. Kan vara förgyllda eller ha dekorinlägg av halvädalstenar och/eller feniciska bokstäver graverade på baksidan. Längd: 8–20 cm. [12]

Reliefer > Ristade eller formpressade figurativa motiv (kungar och deras följe, djur, mytiska varelser, gudar med hornprydda huvudbonader), blom- eller geometriska motiv. Landskap, religiösa eller militära motiv eller scener från det dagliga livet (fester, jakter, belägringar, byggnation).

Terrakotta: Små plaketter. Figurerna är avbildade med sina huvuden och bröst framåtlutande och sina ben i sidled.

Sten (alabaster, marmor):

Plaketter: Genomborrade i mitten. Scener återges i horisontella rader. Minimihöjd: 20 cm. [13]

Hällar och resta stenar (stelar): Fragment. Kan ha kilskriftsinskriftioner. Storlek på en intakt häll/sten: 1–2 x 2–3 m. [14–15]

12. Plakett av elfenben med sfinx med vädurs huvud i fenicisk stil, nyassyriska perioden (ca 800–700-talet f.v.t.), 7,8 x 8 x 0,8 cm. © The Metropolitan Museum of Art, New York

13. Reliefplakett av sten som illustrerar en bankett: förberedelser och festligheter, Khafajah, tidig dynastisk tid II–III A (ca 2700–2600 f.v.t.), 20,4 x 20 x 4,2 cm.

© Med benäget tillstånd av Oriental Institute of the University of Chicago

14. Relief av alabaster som gestaltar en bevingad genius med fågelhuvud och med kunglig inskription, Nordvästra palatset (Nimrud), den nyassyriska kungen Assurnasirpal II:s regeringstid (883–859 f.v.t.), 220 x 163 cm. © Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

15. Relief av alabaster med Kung Assurnasirpal II:s profil, Nordvästra palatset (Nimrud), nyassyriska perioden (911–609 f.v.t.), ca 61 x 61 cm.

© Med benäget tillstånd av Oriental Institute of the University of Chicago

14

15

Rundskulptur > Lerfiguriner, 6000 f.v.t.–300-talet e.v.t.: Människo- eller djurformade. Kvinnor med armarna hållna under bröstet; gravida; breda, platta höfter; stora och inristade pubistrianglar. Figurer med förlängda huvuden, ormansikten och ögon formade som kaffeböner. Kan vara delvis färglagda. Höjd: 8–15 cm. [16–17]
Modeller och leksaker formade som byggnader, möbler, stridsvagnar, båtar mm. Höjd: 5–20 cm. [18]

Votivskulpturer av sten (gips, kalksten, marmor), 3000 f.v.t.–632 e.v.t.:

Gamla Mesopotamien: Figurer med kjolar eller dräkter med ena axeln bar; händerna knäppta vid bröstet eller midjan, eller som håller kärl eller grenar. Målade eller inlagda ögon, ögonbryn och hår. Skäggiga och skalliga eller långhåriga män; kvinnor med huvudbonader eller med sitt hår i stora lockar, flätor eller knutar. Höjd: 15–60 cm. [19]

Klassiska antiken: Figurer med byxor eller långa rockar (kaftaner) och smycken. Kan ha inskriptioner på basen.

16. Lerfigurin med ormhuvud, Uruk, slutet av 4000-talet f.v.t., höjd 9,6 cm.
© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Jürgen Liepe

17. Lerfigurin föreställande en tjur, Uruk, ca 5900–4400 f.v.t., längd 6,2 cm.
© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Jürgen Liepe

18. Lermodell av en stridsvagn, Ashur, 2500–2000 f.v.t., 13,2 x 13,2 cm.
© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

19. Votivskulptur av alabaster, Ashur, 2400 f.v.t., höjd 46 cm.
© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

Kärl och behållare

4000-talet f.v.t.–1534 e.v.t.

Keramik > flaskor, fat och pilgrimsflaskor: Hoptryckta, platta, rundade, utsträckta, djurformade etc med handtag eller öron. Kan vara odekorerade, polykroma, och/eller ha figurativa (människor, djur, byggnader), blomster- och/eller geometriska motiv. Kannor med dekor i färg och flaskor från den islamiska eran med stämplade, formpressade eller intryckta motiv. [20]

Skålar: Med arameisk inskription i svart bläck. Kan innefatta geometriska motiv. [21]

Glaserat gods: Kan ha arabiska inskriptioner, polykromlyster och/eller bemålat i blått eller guld. Motiven är målade, stämplade och/eller formpressade. [22–23]

Glas: Burkar, miniatyrflaskor, mm. Kan vara färgade och skimrande och/eller ha motiv, formpressade eller i relief (djur, blommor, geometriska former, arabesker) samt arabiska inskriptioner. [24–25]

20. Kärl av keramik, södra Irak, tidigt 1000-tal f.v.t., höjd 8 cm.
© State Board of Antiquities and Heritage, Bagdad / Abdulamir al-Hamdani

21. Skål av keramik med arameisk inskription, södra Irak, Ø 11,5 cm.
© State Board of Antiquities and Heritage, Bagdad / Abdulamir al-Hamdani

22. Grön-blåglaserad kruka, södra Irak, 632–1258 e.v.t.
© State Board of Antiquities and Heritage, Bagdad / Abdulamir al-Hamdani

23. Fat av keramik med lyster glasyr, Samarra, abbasidiska kalifatet (800-talet e.v.t.), 8,5 x Ø 26,7 cm. © Museum für Islamische Kunst – SMB, Berlin / Johannes Cramer

24. Miniatyrflaska av glas, Ashur, 1200-talet f.v.t., 23,2 x Ø 7,5 cm.
© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Sandra Steib

25. Glaskärl, 900–1000-tal e.v.t., 10,1 x Ø 6,9 x Ø 3,5 cm.
© Museum für Islamische Kunst – SMB, Berlin

REMÅL FRÅN IRAK SOM ÄR I FARA

Metall (koppar, brons, silver, guld, legeringar): Kannor, skålar etc, odekorerade eller med rosetter, geometriska motiv och/eller infattade ädelstenar. Mortlar med pigg- eller tårformade nitar. [26–27]

Sten (agat, alabaster, kalkspat, kalcedon, lapis lazuli, kalksten, marmor, steatit): Kannor och vaser. Kan ha dekor infattad eller ristad i relief, med blomster- och/eller geometriska motiv. [28]

26. Bronskärl, Assur, 800–700-tal f.v.t., 41 x Ø 14,8 cm.

© Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

27. Dekorativ ask av mässing med silverinfattningar, Mosul, 1225–1250 e.v.t., 11 x Ø 10,4 cm och 423 g. © Museum für Islamische Kunst – SMB, Berlin

28. Käril av bituminös (svart) kalksten med dekorinfattningar, Uruk, slutet av 3000-talet f.v.t., höjd 22,5 cm. © Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

26

27

28

Accessoarer och instrument

4000-talet f.v.t.–1800-talet e.v.t.

Smycken: Metall (koppar, brons, silver, guld), snäckskal, ädelstenar (karneol, lapis lazuli, bergkristall, turkos), glas, elfenben, ädelträ, keramik, fajans. Halsband, örhängen, trädpa pärlor, mm.; hamrade, förgyllda, gjutna, snidade eller granulerade. Djur- och blommotiv. Kan ha inläggningar. [29–30–31–32]

Redskap och vapen: Nålar, yxor, knivar, pilar, rustningsdelar etc av elfenben, sten och metall (koppar, brons, järn, stål). Odekorerade eller med snidade bilder (människor, djur, hybrider och/eller gudomligheter). Rustningar och vapen från den islamiska eran kan vara dekorerade med arabesker och inskriptioner. [33]

29

31

32

33

29. Gulddörnhänge med jaspis och karneolpärlor, Ashur, 1300–1200-talet f.v.t., längd: 3,5 cm. © Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

30. Pärlhalsband, Uruk, 700–500-talet f.v.t., Ø 10 cm. © Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Olaf M. Teßmer

31. Halsband av sten och snäckskal, södra Irak, parthiska perioden (125 f.v.t.–240 e.v.t.). © State Board of Antiquities and Heritage, Bagdad / Abdulmir al-Hamdani

32. Gulddörnhänge med pärlor, granater och glas, 700-talet e.v.t., 9 x 2,5 cm och 8,2 till 8,4 g. © Museum für Islamische Kunst – SMB, Berlin

33. Bronsyxa, Assur, sista fjärdedelen av 2000-talet f.v.t., längd 12,8 cm. © Vorderasiatisches Museum – SMB, Berlin / Fotoarchiv

Mynt

400 f.v.t.–1258 e.v.t.

Förislamiska: Akemenidiska darieker av guld och sigloi av silver, seleukidiska kopparmynt, parthiska och sassanidiska silverdrachmer. Odekorerade eller med astrologiska tecken och/eller bilder av kungligheter, bågskytter, gudar och/eller eldaltare, ofta ocenterade. Kan ha inskriptioner. Myntningsorter är förkortade till 2–3 bokstäver. [34]

Islamiska: Huvudsakligen gulddinarer från abbasidkalifatets tid. Med 2–3 rader på arabiska, omgivna av inskriptioner, eller med en bild på en sida och skrift på den andra. Namnet på myntningsort skrivet på arabiska. Genomsnittlig storlek: Ø 19 mm. [35]

34. Sassanidisk silverdrachma, södra Irak, Khosrov II:s regeringstid (622 e.v.t.), Ø 32 mm och 4,13 g. © Trustees of the British Museum, London

35. Abbasidisk gulddinar, al-Mansurs regeringstid (760 e.v.t.), 4,26 g. © Trustees of the British Museum, London

34

35

ICOM OCH SKYDDET AV KULTURARVET

International Council of Museums (ICOM), som inrättades 1946 för att representera museer och museipersonal världen över, verkar för att främja och skydda natur- och kulturarvet, nutida och framtida, materiella och immateriella. Med ett unikt nätverk av över 40 000 medlemmar i 138 länder och territorier är ICOM verksamt inom ett brett spektrum av musei- och kulturarvsrelaterade fält.

ICOM upprätthåller formella förbindelser med FN:s utbildnings-, vetenskapliga och kulturella organisation (UNESCO) och har en rådgivande status åt FN:s ekonomiska och sociala råd (ECOSOC) som expert i kampen mot olaglig handel med kulturföremål. ICOM arbetar också i samarbete med organisationer som INTERPOL och Världstullorganisationen (WCO) för att utföra några av sina internationella offentliga samhällsuppdrag.

Skyddet av kulturarv i händelse av naturkatastrof eller väpnad konflikt är också kärnan i ICOM:s arbete, med hjälp av dess Katastrofhanteringsutskott (DRMC) och genom sitt starka engagemang i den internationella organisationen Blue Shield. ICOM har möjlighet att mobilisera nätverk av kulturarvsexperter från hela världen tack vare sina många program.

År 2013 skapade ICOM det första *Internationella observatoriet för olaglig handel med kulturföremål* (*International Observatory on Illicit Traffic in Cultural Goods*) för att stärka sin insats för att bekämpa olaglig handel.

De Röda listorna har utformats som praktiska verktyg för att bekämpa olaglig handel med kulturföremål. ICOM är tacksamt för det orubbliga engagemanget från experterna och institutionerna som generöst bidrar till de Röda listornas framgång.

De Röda listorna finns på följande adress: <http://redlist.icom.museum>

Med generöst stöd från:

*U.S. Department of State
Bureau of Educational and Cultural Affairs
Washington, D.C.*

**VÄRLDSKULTUR
MUSEERNA**
ETNOGRAFISKA
ÖSTASIATISKA
MEDELHAVET
VÄRLDSKULTUR

ICOM international
council
of museums

22, rue de Palestro - 75002 Paris - Frankrike
Tel.: +33 (0)1 47 34 05 00 - Fax: +33 (0)1 43 06 78 62
E-post: illicit-traffic@icom.museum - Webbplats: <http://icom.museum>